

Närvarande

Ordinarie ledamöter:

Patrick Bäckström, Sveaskog (ordf.)
Roger Andersson, Södra
Lennart Stenquist, Stora Enso
Göran Andersson, Skogsentreprenörerna
Carl-Axel Östensson, Moelven
Mattias Forsberg, Sveaskog
Patrik Jonsson, Norra
Lars Svensson, Rödins Trä
Pär Johansson, Sydved
Karl Sandstedt, Göteborg Energi och ordf. Biobränslekommittén
Jan Byström, SCA

Suppleanter:

Per-Arne Nordholts, Såg i Syd (ersätter Tony Axelsson)

Adjungerade:

Svante Wikner, Biometria
Torbjörn Näslund, Biometria
Lars Johansson, Stora Enso, ordf. Sågtimmerkommittén
Håkan Broman, Sveaskog, ordf. Massavedskommittén
Maria Nordström, SkogForsk
Peter Eklund, Biometria
Magnus Hedin, Biometria
Håkan Rönnbäck, VMK

Adjungerande föredragande:

Magnus Haapaniemi, Biometria (punkt 10)
Monika Strömgren, Biometria (punkt 11)

Ej närvarande (ord.)

Stig Jonsson, Billerud Korsnäs
Tony Axelsson, Såg i Syd (suppleant närvarande)

Protokoll RMR

Datum 2020-11-18
Tid 08.00– 12.00
Plats Teams

1 Mötets öppnande

Ordföranden Patrick Bäckström hälsade alla välkomna.

2 Erinran om Biometrias konkurrensrättsliga riktlinjer

Ordföranden erinrade om Biometrias konkurrensrättsliga riktlinjer, vilka också var ett mötesunderlag till agendan.

3 Val av justeringspersoner

Justerare ska ha protokollet inom fem arbetsdagar. Protokollet anses därefter vara justerat efter tio dagar även om inget svar kommit.

Beslut: Patrik Jonsson och Per-Arne Nordholts valdes att jämte ordförande Patrick Bäckström justera dagens protokoll.

4 Fastställande av agenda

Lennart Stenquist anmälde som övrig fråga Kostnad för avlämningsregistrering vid fjärrmätning.

Patrick Bäckström anmälde frågan Tvärgrupp Biometrias råd.

Beslut: Med dessa kompletteringar fastställdes agendan.

5 Föregående protokoll

Föregående protokoll från mötet 2020-09-22 gicks igenom.

Beslut: Protokollet från det senast mötet godkändes.

6 Beslutslistan

Aktiviteter som finns i VP eller bruttolistan behöver inte noteras även på beslutslistan. Interna aktiviteter Biometria behöver heller inte finnas där. För närvarande finns inga punkter på den särskilda beslutslistan.

Det ursprungliga behovet av beslutslistan var att hålla reda på beslut och frågor som varit uppe på tidigare möten. Biometria uppmanas att söka ett alternativ till Beslutslistan som underlättar spårningen bakåt.

7 Verksamhetsplan Biometria U/IT

7.1 Reflektioner och kommentarer från gemensamma mötet

Det är bra med en rådsöverskridande tvärgruppering då frågor allt oftare går över de befintliga gränserna mellan råden.

Den process som använts senaste året har fungerat väl med det förberedande möte som genomförts med ordförandena för råden. Vid detta mötestillfälle hölls det gemensamma mötet före de enskilda rådens möte och VP beslutades. Det finns en risk att man som rådsmedlem upplever det som att delaktigheten i och med det minskat. Biometria tillsammans med ordförande får ta med den synpunkten inför kommande beslut om VP.

7.2 Status på pågående införande

Presentationen biläggs protokollet.

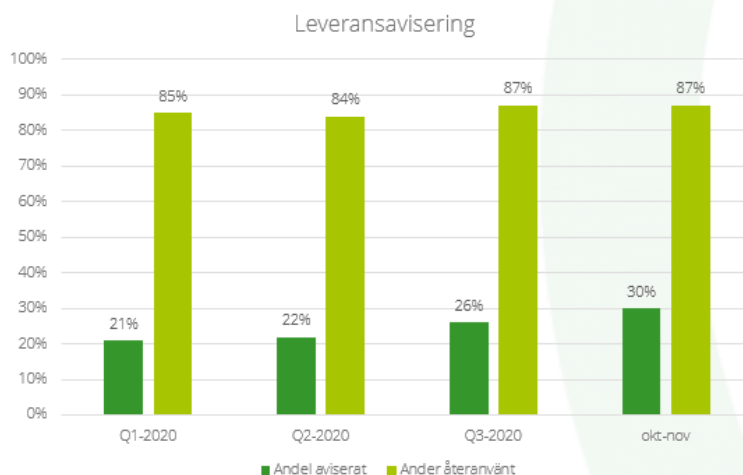
7.2.1 0-klassning

Utredningen för att hitta lösningen på hur detta ska hanteras i VIOL 2 har landat i att använda det befintliga begreppet ”Mättnings omfattning” och definiera en ny betydelse av detta. Anpassningar i IT-stöden är planerade till R1 2021 vilket är i början på mars månad. Före en praktisk användning kommer virkesorderadministratörer m fl få information om hur tillämpningen verkställs.

Frågan ställdes om utredningen tagit hänsyn till tillämpningen av 0-klassning av utfallna stickprov i sammanhanget leveranser på tåg och båt där den enkla mätningen normalt är räkning respektive vägning. Detta under förutsättning att den noggranna mätmetoden då blir travmätning i stället för som nu stockmätning. En metod som i dagsläget inte finns att erbjuda.

7.2.2 Leveransavisering

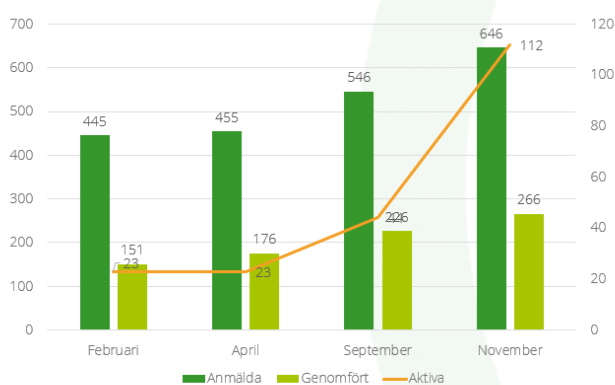
Leveransavisering – andelar och återanvändning

Användning av leveransavisering har ökat i ungefär samma takt som tidigare. Ett antal aktiviteter har identifierats för att förbättra förutsättningarna att komma igång med leveransavisering. Biometria driver nu aktivt genomförandet av dessa.

7.2.3 Chaufförsavlämning

Chaufförsgodkänd mottagningskontroll

Mottagningskontroll av chaufför

Q1-20	Q2-20	Q3-20	Okt - 20	Nov-20
0,14%	0,32%	0,73%	0,90%	1,4%

Antalet chaufförer som nu är upplagda i systemet har mer än fördubblats sedan föregående möte. Det är bra men det behöver gå bättre. Ett uppdrag har startat på Biometria i syfte att förenkla administrationen och samtidigt säkerställa att Biometria tar ansvaret som mätande företag.

Det som är avgörande för att få igång användningen är dock att uppdragsgivarna, dvs befraktarna, beställer tjänsten av utförarna, dvs transportföretagen.

7.2.4 Mätramsfub

En ansvarsfördelning för införandet presenterades som i stora drag går ut på att Biometria har ansvaret för att ta fram förutsättningarna för att kunna införa en mätramsfub och sågverksägarna har ansvaret för att beställa installation av funktionen från sin mätramsleverantör. Biometria kan med utgångspunkt från en topp/rot-mätning i kontrollen bistå med en grov analys av hur ett byte från matrisfub till mätramsfub kan komma att påverka volymen på ett enskilt sågverk. Bäst svar på detta får man efter att utrustningens programvara har uppdaterats och då är det utrustningsleverantören som kan ta fram jämförelsen innan mätramsfub sedan aktiveras.

I dagsläget återstår det 105 installationer. Om dessa ska vara genomförda innan 2022-08-01 behöver ”farten” vara ca 1,6 installationer/vecka.

Presentationen biläggs protokollet.

8 Biometrias mätninginstruktioner

Instruktionsgruppens uppdrag repeterades och hur det i grova drag har genomförts. Under året har fokus legat på anpassningar av mättningsbestämmelserna gällande sågtimmer och huvudsakligen dess dispositivetsregler. Förankring av förändringsförslagen har företrädesvis genomförts bland uppdragsgivarföretag vars affärsvisa mättningsbestämmelser idag ligger utanför de nationella dispositivetsbestämmelserna. Efter att beslutsunderlaget skickades ut har det inkommit synpunkter på justeringar som också föreslås ingå i beslutet. Det avser en mening under punkten 4 i mättningsbestämmelsen gällande ”Kvalitetsbestämning av sågtimmer av tall och gran” med rubriken ”Kvalitetsbestämning vid travmätning av sågtimmer”. Den meningen får då följande lydelse:

”Om så avtalas får leveransgill volym för virke i fast längd ≤ 375 cm (kubb) **samt för klintimmer**, avgränsas till klass 1-3 för tall och klass 1 för gran.

Det tillägget föredrogs muntligt på mötet.

Förslag till beslut:

RMR beslutar att från 2021-01-01 anpassa ”Nationella bestämmelser för virkesmätning Kvalitetsbestämning av sågtimmer av tall och gran” i enlighet med förelagt förslag inklusive det tillägg gällande klintimmer vilket föredragits muntligt.

Tacksamhet uttrycktes för det omfattande arbete som Instruktionsgruppen på Biometria har genomfört.

Som representant för sågverksföreningar när det är många företag man representerar, är det svårt att nå ut till alla och veta vilka som blir berörda av ett visst beslut.

Det framfördes att den som representerar många kunder, tex i en sågverksförening, har väldigt svårt att få ut rätt budskap till rätt företag i fall som detta. Föreslogs att Biometria då bör bistå med förteckning över vilka företag som påverkas av en förestående förändring, i och med att det är Biometria som har den detaljerade kunskapen om alla kundföretagen.

Presentationen biläggs protokollet.

Beslut: RMR beslutar att från 2021-01-01 anpassa "Nationella bestämmelser för virkesmätning Kvalitetsbestämning av sågtimmer av tall och gran" i enlighet med förelagt förslag, inklusive det tillägg gällande klintimmer vilket föredragits muntligt.

9 Fastställande av dokument

Två dokument ska formellt godkännas av RMR före beslut i Biometrias styrelse. Båda dokumenten har skickats ut som underlag inför mötet

9.1 Allmänt rörande Biometrias instruktioner för virkesmätning

Förändringarna i dokumentet presenterades på RMRs föregående möte. Endast mindre redaktionella justeringar är gjorda efter det.

9.2 Biometrias kontroll av virkesmätning

Detta är Biometrias interna dokument och i huvudsak är det en namnändring och en förändrad disposition av dokumentet som är infört. Ett Teamsmöte har hållits med Skogsstyrelsen för att ge möjligheten att komma med synpunkter.

VMK har inkommit med synpunkter på båda Biometrias dokument och vissa av dessa har beaktats och andra inte.

Kontroll av redovisningssystemen som är borttaget ur dokumentet Biometrias kontroll av virkesmätning är fortfarande en viktig fråga som behöver hanteras för sig.

Presentationen biläggs protokollet.

Beslut: RMR beslutar att i enlighet med presenterat förslag rekommendera Biometrias styrelse att fastställa dokumenten

- Allmänt
- Biometrias kontroll

10 Mätningens kvalitet – avrapportering

Man kan nu se en uppåtgående trend gällande sågtimmersortimentets värdekvot på föreningsnivå vilket det nu är ett stort fokus på.

Värdeavvikelse talltimmer

6 mätplatser ligger utanför styrelsens riktmål.

Värdeavvikelse grantimmer

3 platser ligger utanför styrelsens riktmål.

Stockmätning massaved

Volymkvoten gällande hela sortimentet massaved under Q1 2020 var hög på föreningsnivå. Åtgärder som vidtogs Q1 gav effekt Q2, viss glidning uppåt kan dock åter noteras. Detta följs noggrant.

På sortimentsnivå barr, gran respektive löv, noterar vi ej acceptabla avvikelser på vissa mätplatser. Föranlett av detta har åtgärder vidtagits på nivån individuell virkesmätare. Utgångspunkten är individen som stockmäter kontrolltravarna. Eftersom det utgör ”facit” så är det avgörande att det är rätt. För att kunna kontrollera detta faller det ut kontrollstockar från kontrolltravarna. Dessa kontrollstockar mäts av Biometrias kvalitetsledare verksamma inom VO Mättningskvalitet. Biometria har därigenom information ner på individnivå vad avser både volymmätning och kvalitetsbedömning av enskild stock.

En sammanställning av stickprovs/kontrolltravar visar att antalet har minskat från ca 1100 travar per månad i januari 2019 till ca 500 travar per månad i oktober 2020. Härigenom sparar Biometria 200 dagsverken per månad. Med minskat antal uttagna kontrollobjekt, i det här fallet travar, påverkas säkerheten i kontrollresultaten. Genomförda förändringar innebär en rörelse mot vidare konfidensintervall. Ett sätt att bibehålla eller öka säkerhetsnivån samtidigt som antalet travar minskas är att i kontrollredovisningen samredovisa mätplatser och skapa så kallade kluster. Detta är en inriktning som avses följas kopplat till införandet av automatisk fub-mätning av travar.

Frågor/kommentarer:

Det vore önskvärt att det i redovisningen av kontrollresultat framgår om en mätplats ”förflyttar sig” eller ”ligger stilla”. Det vore av intresse att se att det inte alltid är en och samma mätplats som ligger fel utan få kvittens på att åtgärder ger resultat.

I sammanhanget ställdes frågan om man med MAS-omräkningstalet eliminerar felet och om det kan bli aktuellt med MAS på fler ställen i landet. MAS-omräkningstalet eliminerar inte felet men felet blir mindre. Det pågår en analys av mätningen med MAS för att få grepp på totalekonomin. Resultatet kommer att peka ut riktningen för MAS framåt.

I princip är det omöjligt att få alla mätplatser att hålla sig inom de uppsatta gränsvärdena, bl a med hänvisning till att konfidensintervallet i allmänhet går utanför gränserna även på en mätplats som är ”perfekt”.

Presentationen biläggs protokollet.

11 Information från Sågtimmerkommittén

11.1 Sågtimmerkollektiv

Uppdraget att se över dagens sågtimmerkollektiv i syfte att åstadkomma en relevant och rationell mätning har i sågtimmerkommittén landat ett ställningstagande och förslag på ett principbeslut

Den grundläggande problembilden har varit:

- Kollektivomräkning av volym är osäker
- Komplexiteten och svårigheten att förstå och förklara metoden
- Träffsäkerheten i medelpriset
- Principiellt fel att volymen/värdet i "mitt" virke påverkas av egenskaper på andras virke

Sågtimmerkommitténs förslag på fortsatt inriktning och principbeslut är:

- Ta bort volymkorrigering enligt F-princip (baserade på stickprovstravar för 12 månader bakåt) för sågtimmerkollektiv
- Skapa funktion för prisjusterande kollektiv-mätning utan volymkorrigering enligt F-princip
- Utred tidsplan och genomförande
(ta bort volymkorrigering skulle fungera idag)

Biometria har påbörjat en inledande analys baserat på sågtimmerkommitténs förslag till fortsatt inriktning:

- Det kan konstateras att förslaget till fortsatt inriktning skiljer sig från den tänkta lösningen i VIOL 3 genom att ingen volymkorrigering görs enligt F-princip. Dessutom kan medelpriset sättas på bruttovolymen samt korrigeras direkt för volymavvikelse enligt R-princip (dvs som Vkor 2 i VIOL 2).
- Under 2019 mättes 19 % av timmervolymen i hela landet med kollektivomräkning vilket motsvarar c:a 6 milj m³fub. Av dessa är 4 milj m³fub klassificerade i VIOL som egen skog och tre aktörer bland säljarna står för 74 % av den volymen.
- Det kan konstateras att för små kollektiv sker ofta uttag av stickprovsenheter i för liten omfattning för att metoden skall vara tillräckligt noggrann vid volymmätningen. Biometria kommer att skapa mer tydliga interna regler för skapandet av kollektiv med omräkning för att uppnå mer noggrann mätning vilket kan medföra att antalet stickprovsenheter ökar och blir många jämfört med volymen som skall mätas. Vidare avser Biometria att säkerställa att parterna förstår effekten på säkerheten i prISRäkningen även om det ligger utanför VML-uppdraget.

Eftersom metoden kollektivomräkning för sågtimmer har brister vill Biometria ha RMRs stöd för att ta upp en dialog, med de större aktörerna som brukar sågtimmerkollektiven, om det är möjligt att finna andra lösningar på problemet som vid en tentativ analys pekar på logistiken vid sågverken. Syftet är att klargöra om mätning, redovisning och information till affärspartners kan lösas på annat sätt än med kollektiv. Syftet då är att lösa både frågan om omräkningen kan reducera komplexiteten i systemlösningarna för VIOL samt kravet på noggrannhet om metoden skall fortsatt tillämpas. Förslaget som adresserar problem med

noggrannheten vid mätningen med kollektivomräkningen kan medföra betydande omtag i VIOL 3.

Beroende på de inledande diskussionerna med större användare av kollektivomräkningen kan det finnas behov att kalla RMR till ett extra möte för att lägga fast inriktningen. Den senare har både bäring på fortsatta mätmetoder samt bygget av VIOL 3.

RMR uttrycker sitt stöd för hur Biometria vill ta frågan vidare och har beredskap för ett extra möte när Biometria kallar till ett sådant

Presentationen biläggs protokollet.

11.2 Övrigt från sågtimmerkommittén

Mätramsfub

Sågtimmer kommittén följer upp de analyser som tas fram för jämförelse mellan mätramsfub och matrisfub. De inledande installationerna från REMA har tagit tid men det förväntas lossna längre fram och gå snabbare att få ut mjukvaran.

Mätninginstruktioner

Kommittén har varit delaktig i de förändringar som gjorts i Mätninginstruktionerna.

Övrigt

Sågtimmerkommittén har föreslagit att frågan om P/S för sågtimmer tills vidare bordläggs.

Massavedskommitténs hanteringen i av frågan om färskhet följs med intresse.

Pågående projekt på Skogforsk som Sågtimmerkommittén följer:

- Framtidens virkesmätning
- Analys av mätramsystem – Med utgångspunkt från kontrolltravar analyseras hur bra olika mätramar och ”mätplatser” mäter. Görs i dialog med mätramsleverantörer och Biometria
- Skogforsk har inlett ett arbete med att analysera och utvärdera de kontrollmetoder som finns idag

12 Information från Massavedskommittén

Massavedskommittén föreslår att aktiviteten Utökad redovisning av P/S som nu finns med på bruttolistan tas bort.

Utredningen av färskhet och andra vedegenskaper går vidare och handlar just nu i första hand om vad som går att åstadkomma på kortare sikt i VIOL 2 och hur behovet av en information kan samlas in och vad som är en lämplig informationsbärare.

13 Information från Biobränslekommittén

Intresset för travvis klassning av bränsleved är stort och från kommittén ser man gärna pragmatiska tillämpningar så att man får komma igång så snabbt som möjligt.

Ökat fokus på hållbarhetsfrågor har diskuterats och hur ett regelverket för det skulle kunna se ut. Eventuellt finns synergier med Certikonto.

Kontroll av biobränsle behöver förbättras. Biometria är medvetna om att det är ett eftersatt område som man behöver ta tag i. Begärd kontroll på mätning av biobränsle kommer troligen under december månad.

14 Information från VMK

Typgodkännanden

Mabema

- travmätning i bild vilket ska betraktas som en reservmetod.

REMA Sawco

- interimistiskt godkännande för fub, semiautomatisk klassning
- två godkännanden för "mätramsfub"

Antal begärda kontroller

Både antalet och resultatet ligger i nivå med tidigare år

Begärd ommätning av travar i bild

Sedan 1 aug har en begäran inkommit vilken makulerades då det avsåg egenskapen färskhet i granmassaved som kräver fysisk inspektion. Ett pressmeddelande om tjänsten har skickats ut och publicerats i olika branschtidningar.

Information om Styrelsemöte

VMK har av sin styrelse fått mandat att förändra och godkänna mätningstekniska tester samt utfärda typgodkännanden så testresultat är väl inom uppsatta gränser. Godkännanden protokollförs sedan vid nästkommande styrelsemöte.

VP 2021

VMKs preliminär VP för 2021 finns i bifogad presentation

Presentationen bifogas protokollet

15 Övrigt

15.1 Kostnad för avlämningsregistrering vid fjärrmätning

Frågan gällde varför det debiteras en kostnad för avlämningsregistreringen inför den senare mätningen i bild och att det blir en extra kostnad jämfört med bemannad bryggmätning.

Vid starten av VIOL 2 beslutades att för leverans av sågtimmer till industri debitera en registreringskostnad. Det motiverades med nyttan av att ha information om råvaran i väntan på stockmätningen. Samma princip användes senare för ankomstregistrering av energimätningar. Avlämningsregistrering i samband med fjärrmätning följer samma mönster och lösning i systemet och därmed även debiteringen.

Biometria tar med detta i arbetet med prismodell för VIOL 3 och föreslår att ingen förändring görs i VIOL 2.

Presentationen bifogas protokollet

15.2 Tvärgruppsinitiativ

På det gemensamma rådsmötet informerades om initiativet till en tvärgrupp med representanter från alla tre råd och att den ska bemannas med två representanter från respektive råd. Gruppens övergripande uppgift och syfte är :

- Breddat engagemang och förståelse för VIOL3 i samtliga råd
 - Växla från IT-perspektiv till Verksamhetsperspektiv
 - Förflyttning från Biometriaperspektiv till branschperspektiv
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för kvarvarande utveckling samt utrullning och Implementation av VIOL3
- Stöd för Biometria vid nödvändiga vägval och prioritering

Intresserade från RMR uppmanas kontakta ordförande eller sekreteraren.

16 Kommande möten

Nästa möte med RMR är 2021-02-23 på Teams.

Kommande möten 2021 är beslutade sedan tidigare till:

- 2021-05-18 – 19

Vid protokollet:

Svante Wikner/Torbjörn Näslund

Justerat:

Patrick Bäckström

Per-Arne Nordholts

Patrik Jonsson